

Žemės ūkio paskolų
garantijų fondas

2018 M. 6 MĖNESIŲ TARPINIS PRANEŠIMAS

UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo tarpinis pranešimas paruoštas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarime Nr.1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ nurodytus reikalavimus valstybės valdomoms bendrovėms. Visi pateikti duomenys yra 2018 m. birželio 30 d.

Šiame metiniame pranešime UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas toliau vadinamas Bendrove.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE BENDROVĘ

Bendrovės pavadinimas	UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas
Įregistravimo data	1997 m. lapkričio 26 d.
Bendrovės registras	VĮ Registrų centras
Įmonės kodas	124261860
Veiklos laikotarpis	neribotas
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Galiojančių įstatų registravimo data	2018 m. sausio 9 d.
Įstatinis kapitalas	2,49 mln. EUR
Buveinės adresas	Blindžių g. 17, Vilnius
Telefono numeris	8 5 2608406
Elektroninio pašto adresas	info@garfondas.lt
Interneto tinklalapis	www.garfondas.lt

UAB ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO VEIKLOS KRYPTYS

Bendrovė yra valstybės įsteigta garantijų institucija, veikianti pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymą, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Lietuvos Respublikos investicijų įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimą Nr. 912 „Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“, savo įstatus ir kitus teisės aktus.

Bendrovės veikla 2018 m. pirmą pusmetį apėmė 4 pagrindines kryptis:

- garantijų teikimas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms;

- valstybės pagalbos administravimas;
- Paskolų fondo valdymas ir administravimas;
- Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo administravimas.

Garantijų teikimas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms

Bendrovė teikia garantijas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms dėl kreditų ir (ar) finansinės nuomos (lizingo) paslaugų, teikiamų Bendrovės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytiems ūkio subjektams ir Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai (toliau – Agentūra).

Bendrovė teikia garantijas kredito įstaigoms dėl ūkio subjektams teikiamų kreditų ir garantuoja iki 80 proc. neatgautos kredito ar kredito linijos dalies grąžinimą. Jei kreditas teikiamas Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai (toliau – Agentūra), kredito įstaigai garantuojamas 100 proc. neatgautos kredito dalies grąžinimas.

Garantijos teikiamos kredito įstaigoms dėl kreditų, skirtų:

- investicijoms, trumpalaikiam, biologiniam turtui įsigyti ir (ar) apmokėti už paslaugas, nurodytas Bendrovės garantijų teikimo nuostatų priede pateiktame Paslaugų, susijusių su ūkio subjektų veikla, sąraše ir teikiamų ūkio subjektams, užsiimantiems žemės ūkio ir (ar) alternatyviaja veikla bei įmonėms, superkančioms ir (ar) perdirbančioms, ir (ar) realizuojančioms žemės ūkio produktus;

- teikiamų kaimo bendruomenėms, įgyvendinančioms investicijų projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos paramos fondų lėšų;

- rinkos reguliavimo priemonėms vykdyti bei kreditams grąžinti ir teikiamų Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai.

Bendrovė taip pat teikia garantijas finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms dėl ūkio subjektų įsigyjamoms naujos (nenaudotos) gamybinės įrangos ir (ar) naujų (nenaudotų) įrenginių ir garantuoja iki 60 proc. neatgautos finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos įsigyjamą turto kainos dalies sumokėjimą.

Bendrovės priiinti įsipareigojimai pagal garantijas vienu metu negali viršyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto valstybės garantijų limito. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės garantijų ir uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo ir uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ įsipareigojimų pagal valstybės garantijas limitų“ Bendrovei 2018 m. nustatytas 190,6 mln. EUR garantijų limitas. Garantiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms 2018 m. birželio 30 d. sudarė 139,59 mln. EUR (1 priedas).

Valstybės pagalbos administravimas

Garantinės įmokos ir palūkanų kompensacijoms lėšos skiriamos iš Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir Bendrovės 2018 m. vasario 27 d. susitarimu Nr. 8P-18-037/5B-2018/11. Sprendimai dėl valstybės pagalbos suteikimo kompensuojant garantines įmokas ir palūkanas vadovaujantis taisyklėmis, patvirtintomis Žemės ūkio ministro įsakymais.

Paskolų fondo administravimas

Įsteigus Paskolų fondą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 3D-525 „Dėl Paskolų fondo valdytojo paskyrimo“ Paskolų fondo valdytoju paskirta Bendrovė. Bendrovė vykdė Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtros ir nacionalinių lėšų, skirtų ūkio subjektams kredituoti, valdytojo funkcijas. Paskolų fondo lėšos buvo naudojamos lengvatiniams paskoloms teikti pagal dvi pirmosios Kaimo plėtros programos (KPP) krypties „Žemės, maisto ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ priemonės:

- „Žemės ūkio valdų modernizavimas – parama paskolomis“;
- „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas – parama paskolomis“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr.886 buvo patvirtintas „Įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos finansines priemones gražintų ir gražintinų lėšų panaudojimo“ aprašas, kuriuo numatytas Paskolų fondo gražintų ir gražintinų lėšų panaudojimas. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr.3D-579 patvirtino Dėl paskolų portfelio garantijų teikimo dėl paskolų apyvartinėms lėšoms papildyti ir (ar) biologiniam turtui įsigyti įgyvendinimo taisyklės, kurias įgyvendinti paskyrė Bendrovę. Paskolų portfelio garantijų teikimo priemonei įgyvendinti skirta iki 6,2 mln. Eur suma.

Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo administravimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1523 „Dėl Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo nuostatų patvirtinimo“ Bendrovei pavesta administruoti Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondą. Bendrovė vykdo Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo lėšų apskaitą. Šio fondo lėšos (501,3 tūkst. Eur) kaupiamos Lietuvos valstybės išdo specialiojoje sąskaitoje. Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo lėšas valdo ir sprendimus dėl šių lėšų investavimo priima Lietuvos Respublikos finansų ministerija finansų ministro nustatyta tvarka.

BENDROVĖS VEIKLOS STRATEGIJA, TIKSLAI IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

Pagrindinis Bendrovės tikslas – padėti ūkio subjektams, neturintiems pakankamai įkeičiamo turto, finansinių išteklių plėtoti, kurti verslą, modernizuoti ūkius bei įmones, gaminti konkurencingą

produkcija, sudarant palankias skolinimosi sąlygas, siekti valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo, taip pat pelningos veiklos.

Tikslui pasiekti Bendrovės valdybos 2018 m. sausio 8 d. sprendimu (protokolo Nr. 5A-1/2018) buvo patvirtinta Bendrovės 2018-2020 m. veiklos strategija (toliau – Strategija), kurioje išskiriama pagrindinė strateginė kryptis – palankesnių skolinimosi sąlygų sudarymas ūkio subjektams, neturintiems pakankamai užstato bei Bendrovės prisiimamos rizikos valdymas.

Bendrovė siekia įgyvendinti Bendrovės 2018-2020 m. veiklos strategijoje numatytus tikslus. Bendrovė per 2018 m. I pusmetį už kredito įstaigų ūkio subjektams išduotus 19,8 mln. Eur kreditų suteikė 113 garantijas už 15,07 mln. Eur. Iš to skaičiaus suteiktos 2 garantijos, kurių vertė 4,6 mln. Eur už Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai suteiktus kreditus. Palyginus su 2017 m. tuo pačiu laikotarpiu suteikta 3 mln. Eur garantijų daugiau už žemės ūkio ir alternatyvios veiklos subjektų imamus kreditus.

2018 m. birželio mėn. 30 d. turimų atidėjinių garantiniams įsipareigojimams ir prisiimtos rizikos pagal garantijas rodiklis siekė 110 proc., įvykdytų garantinių įsipareigojimų santykis su visomis per veiklos laikotarpį išduotomis garantijomis, t. y. blogų garantijų dalis, sudarė 1,2 proc.

Investuojant laikinai laisvas lėšas buvo užtikrinama, kad viename banke investicijos neviršytų 10 proc. viso investicinio portfelio. Bendrovė šiuo metu visas lėšas – 20,6 mln. Eur – yra investavusi į Vyriausybės vertybinius popierius.

Ūkio subjektams per 2018 m. I pusmetį iš žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos lėšų buvo kompensuota 62,1 tūkst. Eur kredito palūkanų (27 ūkio subjektams) bei 164,7 tūkst. Eur garantinių įmokų (35 ūkio subjektams).

BENDROVĖS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA IR PERSONALAS

Bendrovės valdymo organus sudaro: visuotinis akcininkų susirinkimas, Bendrovės stebėtojų taryba, Bendrovės valdyba bei Bendrovės vadovas. Valstybei priklauso 100 procentų akcijų. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai pavesta patikėjimo teise valdyti, naudoti akcijas ir disponuoti jomis. Bendrovės įstatinis kapitalas 2018 m. birželio 30 d. sudarė 2,49 mln. Eur. Jis padalintas į 860 paprastųjų vardinių materialinių akcijų, kurių vienos akcijos nominali vertė yra 2896,2 eurais.

2018 m. birželio 30 d. Bendrovė savų akcijų neturėjo ir per ataskaitinį laikotarpį jų neįsigijo.

Bendrovės stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Bendrovės stebėtojų taryba sudaryta Žemės ūkio ministro 2018 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 3D-66, kurią sudaro 4 nariai:

Dalia Miniataitė (stebėtojų tarybos pirmininkė) – Žemės ūkio ministerijos kanclerė;

Lina Liubauskaitė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės vyriausioji patarėja;

Dalius Darulis – nepriklausomas narys;

Sigita Seemann-Ignatjeva – nepriklausoma narė.

Bendrovės stebėtojų taryba atsiskaito akcininkui.

Bendrovės valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas ir ją renka Bendrovės stebėtojų taryba. Bendrovės valdybą sudaro 5 nariai:

Vyngantas Katkevičius (pirmininkas) – Žemės ūkio ministerijos Ekonomikos departamento direktorius;

Saulius Jasius – Žemės ūkio ministerijos Žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento direktoriaus pavaduotojas;

Karolis Tvaskus – Žemės ūkio ministerijos Veiklos administravimo ir turto valdymo departamento direktoriaus pavaduotojas;

Snieguolė Valiulienė – Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros departamento Alternatyviosios veiklos skyriaus vyr. specialistė;

Aurelijus Mačiulaitis – Žemės ūkio ministerijos Teisės departamento Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus patarėjas.

Ataskaitiniu laikotarpiu optimizuota Bendrovės veikla ir patvirtinta nauja struktūra. Nuo šiol vietoj 4 skyrių yra 3 skyriai: Finansų, Garantijų, Plėtros ir informacijos.

Bendrovėje dirba 15 darbuotojų, kadru kaita nedidelė.

BENDROVĖS VEIKLOS FINANSINIAI REZULTATAI

Veiklą apibūdinantys pagrindiniai finansiniai rodikliai

Bendrovė per 2018 m. 6 mėnesius gavo 0,8 mln. Eur pajamų, iš to skaičiaus 0,6 mln. Eur pajamų gauta iš pagrindinės veiklos, t. y. iš garantinių įmokų už suteiktas garantijas.

Atidėjiniai garantinių įsipareigojimų vykdymui kaupiami iš ūkio subjektų sumokėtų garantinių įmokų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė yra sukaupusi 19,84 mln. Eur atidėjinių garantinių įsipareigojimų vykdymui.

Bendrovė taip pat gauna pajamas iš skolininkų, už kurių negrąžintus kreditus buvo įvykdyti garantiniai įsipareigojimai, bei laikinai laisvų lėšų investavimo. Per 2017 metų I pusmetį iš skolininkų susigrąžinta 11,5 tūkst. Eur.

Pajamos iš finansinės ir investicinės veiklos sudarė 30 proc. visų Bendrovės gautų pajamų. Iš investavimo gauta 95,5 tūkst. Eur pelno. 2018 m. birželio 30 d. buvo investuota 20,6 mln. Eur.

2018 m. I pusmetį Bendrovė dirbo pelningai. Pelnas sudarė 63,7 tūkst. Eur.

Finansinės rizikos valdymas

Bendrovės Investicijų politikos nuostatuose numatyta, kad lėšos turi būti investuojamos tik į likvidžius vertybinius popierius ir terminuotus indėlius. Taip pat numatyta, kad viename banke, kuris

turi aukštesnį investicinį reitingą, terminuotų indėlių sąskaitose gali būti laikoma ne daugiau 100 tūkst. eurų, investicijos viename banke negali viršyti 10 proc. viso investicinio portfelio, bet ne daugiau 600 tūkst. Eur. Investuojamų lėšų sumų apribojimai netaikomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės išleistiems vertybiniais popieriams ir šios investicijos turi sudaryti ne mažiau kaip 80 procentų viso investicinio portfelio.

Bendrovėje patvirtintos finansų kontrolės taisyklės, kurių tikslas yra užtikrinti finansų kontrolę, turimo turto teisėtą, ekonomišką naudojimą. Bendrieji apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirtos Bendrovės apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti, nustatyti Bendrovės apskaitos politikoje.

Bendrovės pirkimai vykdomi atsižvelgiant į patvirtintą išlaidų sąmatą, sudarytas prekių įsigijimo ar paslaugų teikimo sutartis.

Bendrovei, kaip finansų įstaigai, mokumo ir likvidumo rizikos valdymas yra labai svarbus, siekiant užtikrinti įsipareigojimų vykdymą net ir nepalankiausiomis sąlygomis.

Dividendų politika

Bendrovė, skaičiuodama dividendų dydį, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 20 „Dėl dividendų už valstybei nuosavybės teise priklausančias akcijas“ (nauja redakcija patvirtinta 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr.786), kuris įpareigoja užtikrinti, kad dividendams būtų skirta pelno dalis, kuri priklauso nuo nuosavo kapitalo grąžos. 2018 m. gegužės mėn. Bendrovė iš 2017 m. gauto paskirstytino pelno valstybės biudžetui sumokėjo 90 tūkst. Eur dividendų, tai sudarė 85 proc. paskirstytino pelno, nes Bendrovės nuosavo kapitalo grąža 2017 m. nesiekė 1 procento nuosavo kapitalo.

Investicijos 2018 metų I pusmetį, didžiausi vykdomi ar planuojami investicijų projektai

Bendrovė prekių ir paslaugų pirkimus 2018 m. I pusmetį vykdė vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu. Per 2018 m. I pusmetį buvo sudaryta mažos vertės viešųjų pirkimų sutarčių (tame tarpe ir ilgalaikių sutarčių iki 3 metų trukmės) už 60,5 tūkst. Eur (su PVM). Didžioji dalis viešųjų pirkimų sutarčių buvo sudaryta dėl Bendrovei reikalingų paslaugų (tarnybinių kelionių organizavimo, fiksuoto ryšio, darbo užmokesčio programos priežiūros, darbuotojų sveikatos draudimo ir kitų paslaugų) įsigijimo. Bendrovė įsigijo naudotą lengvąjį automobilį.

2018 m. I pusmetį buvo įvykdytas tarptautinis pirkimas įsigyjant Paskolų portfelio garantijų, paskoloms apyvartinėms lėšoms papildyti ir (ar) biologiniam turtui įsigyti, priemonės valdytojų paslaugas, sudarytos sutarties vertė 4 mln. Eur.

Reikšmingiausios investicijos numatytos į kompiuterinės technikos atnaujinimą, garantijų apskaitos informacinės sistemos tobulinimo ir priežiūros paslaugų, audito bei draudimo paslaugų pirkimus.

Informacija apie darbo užmokestį

Bendrovės valdybos nariams nėra mokamos tantjemos bei kitoks atlygis už darbą Bendrovės valdyboje.

Bendrovės vadovaujantiems darbuotojams (direktoriui, direktoriaus pavaduotojui) atlyginimas nustatomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 1341 „Dėl valstybės įmonių ir valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“.

Bendrovėje patvirtintos Darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės. Darbuotojams pareiginis atlyginimas nustatomas, atsižvelgiant į kiekvienai pareigybei keliamus reikalavimus, reikalingą kvalifikaciją, darbo apimtį ir sudėtingumą, atsakomybę darbui atlikti. Faktinis darbo užmokesčio fondas per 2018 m. 6 mėnesius sudarė 139,0 tūkst. Eur.

Informacija apie skaidrumo gairių aprašo laikymąsi

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimo Nr.1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ (toliau – Aprašas) IV punktu, Bendrovė internetiniame puslapyje skelbia Bendrovės tikslus ir užduotis, finansinius ir kitus veiklos rezultatus, darbuotojų skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą, vadovaujančių darbuotojų mėnesinę algą, vykdomus ir planuojamus pirkimus ir investicijas.

Bendrovė apskaitą tvarko ir finansinę atskaitomybę sudaro pagal Verslo apskaitos standartus. Nuo 2016 m. sausio 1 d. Paskolų fondui tapus viešuoju subjektu, apskaita tvarkoma atskirai nuo Bendrovės apskaitos pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Administruojant Paskolų fondą, visos valdymo išlaidos kompensuojamos Paskolų fondo lėšomis, kiti vykdomi specialieji įpareigojimai (Valstybės pagalbos administravimas, Licencijuotų sandėlių administravimas) pajamų neuždirba, o išlaidos dengiamos iš kitų veiklų.

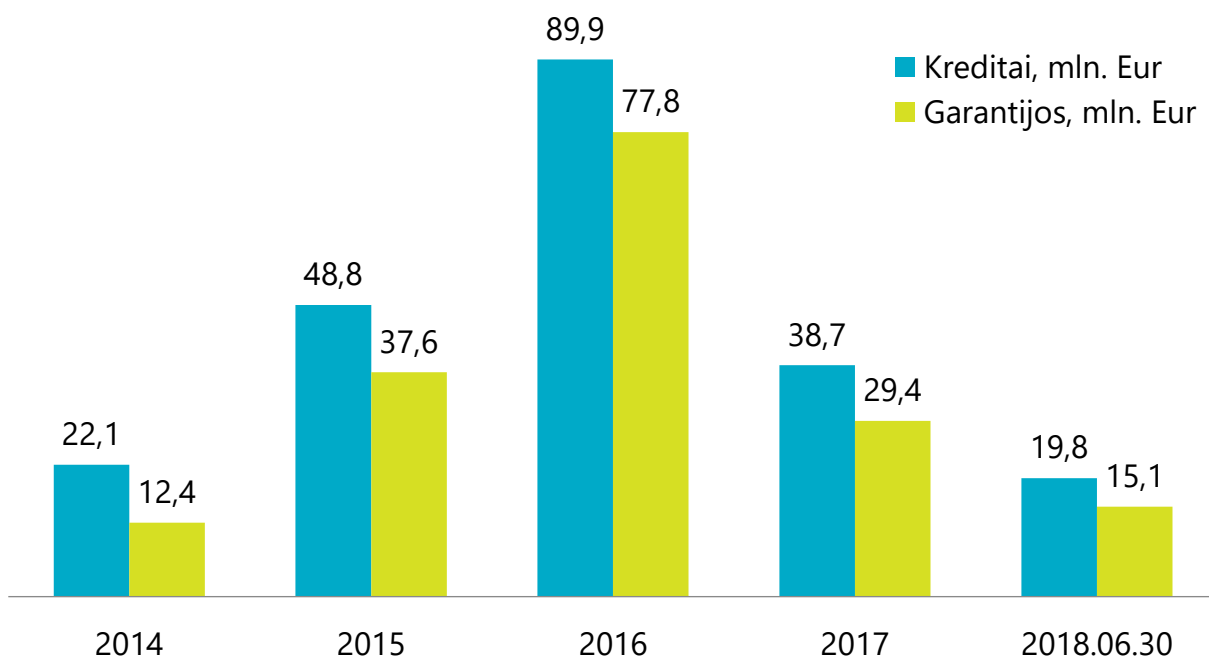
BENDROVĖS TEIKIAMOS PASLAUGOS IR KLIENTAI

GARANTIJOS KREDITO ĮSTAIGOMS

Suteiktų garantijų suma ir skaičius

Bendrovė per 2018 m. I pusmetį už kredito įstaigų ūkio subjektams išduotus 19,8 mln. Eur kreditų suteikė 113 garantijų už 15 mln. Eur. Iš to skaičiaus suteiktos 2 garantijos už 4,6 mln. Eur už Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūrai suteiktus kreditus (1 pav.).

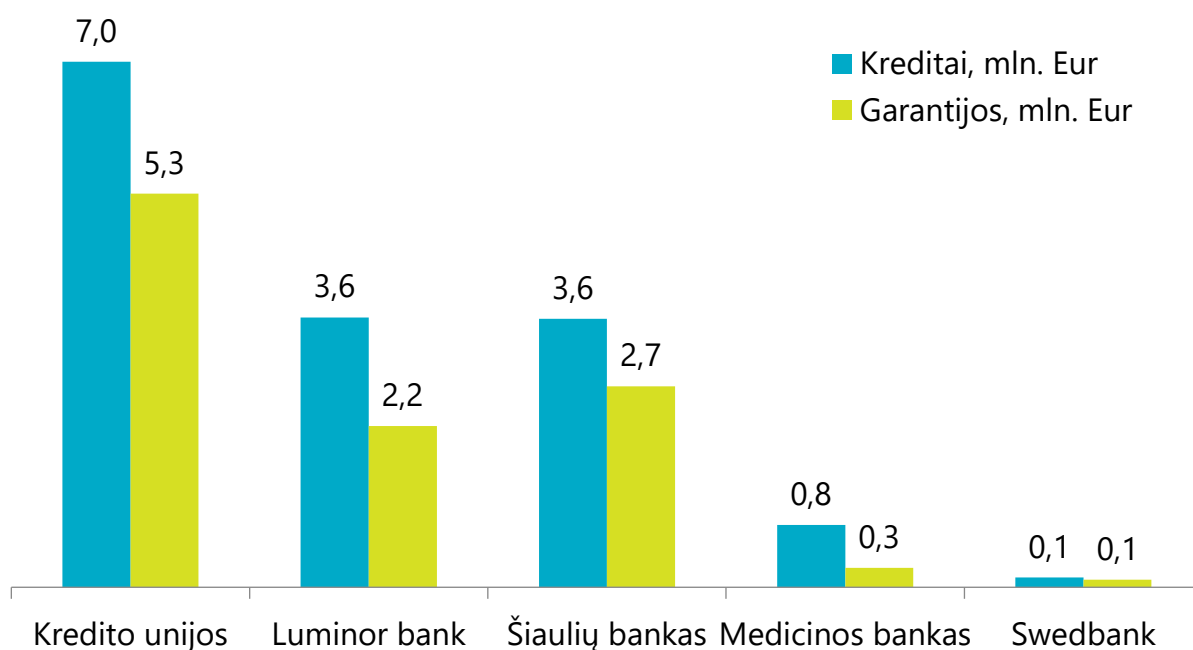
Per visą veiklos laikotarpį (nuo 1997 m.) suteiktos 5291 garantija už 874,4 mln. Eur, kredito įstaigos ūkio subjektams su garantijomis išdavė 1,14 mlrd. Eur garantuotų kreditų. (2 priedas). Šiais metais, lyginant su praėjusių metų pirmuoju pusmečiu, kai žemdirbiams, kaimo verslininkams ir perdirbėjams buvo išduota 91 garantija už 7,8 mln. Eur, garantijų išduota trečdaliu daugiau. Vidutinė kredito įstaigų finansuojama suma šiemet siekė 137 tūkst. Eur, teikiama garantija – 94 tūkst. Eur, t. y. 69 proc. kredito sumos. Didžiausias šiemet suteiktas finansavimas – 1,16 mln. Eur investicinis kreditas, skirtas paukštininkystės verslui plėtoti, mažiausia investicija – 15 tūkst. Eur, kurie skirti alternatyviam verslui Šalčininkų rajone kurti.

1 pav. Kreditai ir garantijos pagal metus (su Agentūra), mln. Eur

Daugiausia garantijų kaip ir ankstesniais metais suteikiama ūkininkų ūkiams – jiems suteiktų garantijų suma sudarė 77 proc. viso garantijų portfelio. Labiausiai finansuojama veiklos sritis išliko tradicinis žemės ūkis – augalininkystės projektai sudarė 53 proc. visų išduotų garantijų, gyvulininkystės – 32 proc. Likusią dalį sumos sudarė alternatyviosios veiklos projektai, kuriuos įgyvendinant buvo įsigyjama miškų ūkio technika, teikiamos autoservisų, kaimo turizmo paslaugos. Trumpalaikiam turtui įsigyti suteikta 30 proc. visų 2018 m. suteiktų garantijų.

Sudarydama palankesnes kreditavimo sąlygas žemės ūkio ir alternatyvios veiklos subjektams įgyvendinti projektus, Bendrovė bendradarbiauja su visais Lietuvoje veikiančiais bankais ir kredito unijomis. Analizuojant suteiktas garantijas pagal kredito įstaigas, 2018 m. daugiausia kreditų su garantija, kaip ir praėjusiais metais, išdavė kredito unijos – per pirmąjį šių metų pusmetį jos suteikė daugiau nei pusę visų kreditų su garantija (56 garantijos už 5,3 mln. Eur). Aktyviausiai su garantijomis skolinantis bankas – Šiaulių bankas, suteikęs beveik ketvirtadalį kreditų su garantija (22 garantijos už 2,7 mln. Eur). Taip pat aktyviai šiemet skolino Luminor bei Medicinos bankas, jiems atitinkamai suteikta 20 proc. ir 3 proc. garantijų portfelio.

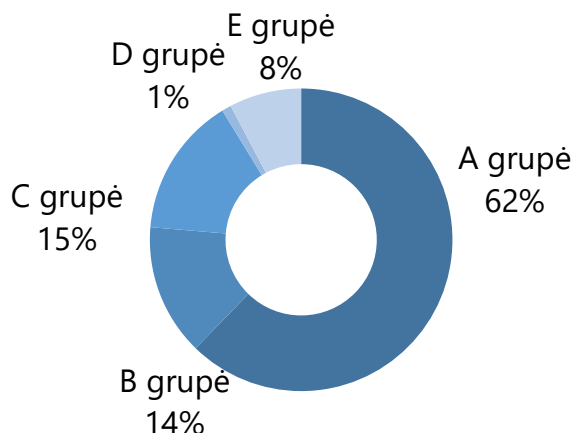
2 pav. Kreditai ir garantijos 2018 m. I pusr. pagal kredito įstaigas (be Agentūros), mln. Eur

GARANTIJŲ RIZIKA IR GARANTINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS KREDITO ĮSTAIGOMS

Bendrovė teikdama garantijas vertina suteiktų garantijų riziką pagal rodiklius, atspindinčius kredito gavėjų finansinę ir ekonominę būklę. Per visą garantijos galiojimo laikotarpį vykdomas garantijų monitoringas, kol ūkio subjekto prievolė kredito įstaigai visiškai įvykdyta arba pasibaigia kitais Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais atvejais. Visos garantijos grupuojamos į 5 grupes: A (standartinė), B (galimos rizikos), C (padidintos rizikos), D (abejotina), E (nuostolinga).

Garantijų monitoringas atliekamas kas ketvirtį. Pertvarkant garantijų rizikos grupes, atsižvelgiama į kredito ar jo dalies mokėjimo terminų laikymąsi, kredito sutarties sąlygų pakeitimus, ūkio subjekto projekto įgyvendinimą. Atsižvelgiant į minėtus kriterijus, 2018 m. birželio 30 d. galiojančių garantijų portfelyje didžiausią grupę sudarė standartinės rizikos (A) ir padidintos rizikos

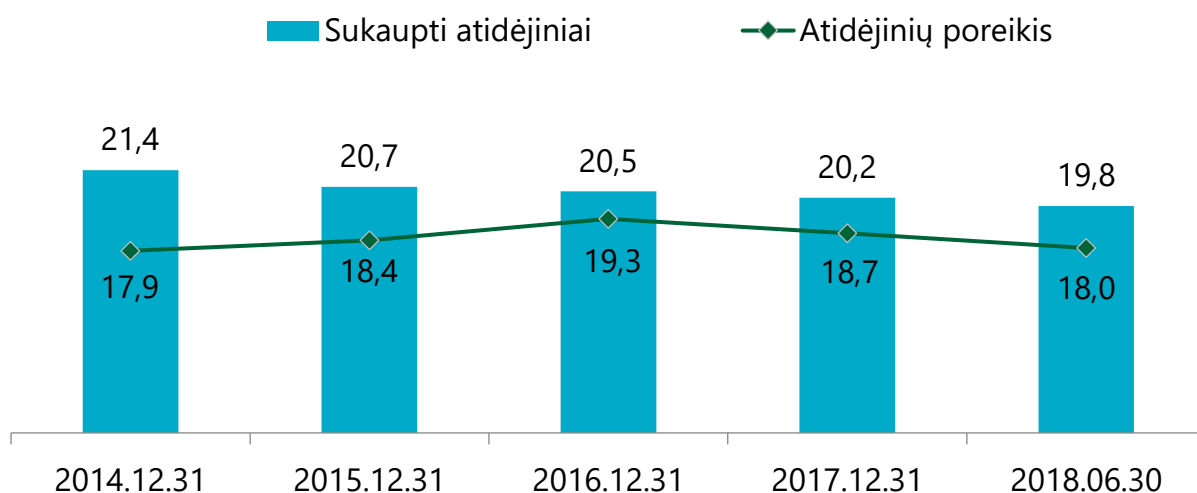
(C) grupės, joms priskirta atitinkamai 62 ir 15 proc. garantijų nuo viso Bendrovės garantijų portfelio (3 pav.). Nuostolingos rizikos (E) grupei priskirta 8 proc. garantijų portfelio.

3 pav. Garantijų struktūra pagal rizikos grupes 2018-06-30, proc.

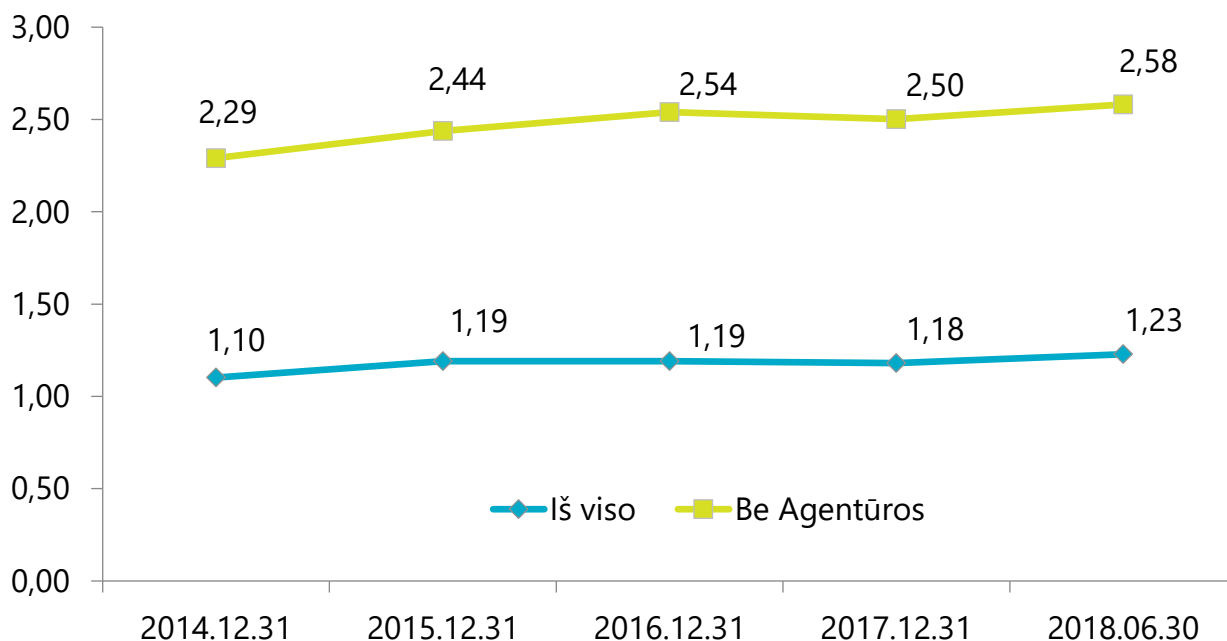
Pagal Bendrovės atliktą garantijų monitoringą bei kredito įstaigų pateiktą informaciją kas ketvirtį ruošiamos garantinių įsipareigojimų vykdymo prognozės, atliekama planuojamų garantinių įsipareigojimų analizė. Planuojama, kad išmokėjimai kredito įstaigoms 2018-2020 m. sudarys apie 11 mln. Eur. Analizuojant nesėkmingus projektus ir nutrauktas kredito sutartis, matyti, kad tai ir tradicinio žemės ūkio, ir alternatyviųjų verslų kaimo vietovėje projektai.

Garantuotų kreditų galimiems nuostoliams padengti Bendrovė kaupia lėšas garantinių įsipareigojimų įvykdymui. Atidėjiniai kaupiami iš garantinės įmokos ir uždirbto pelno. Bendrovės įsipareigojimai pagal garantijas 2018 m. birželio 30 d. sudarė 139,6 mln. Eur, garantiniams įsipareigojimams vykdyti iš viso sukaupta 19,8 mln. Eur, o atidėjinių poreikis pagal rizikos grupes sudarė 18 mln. Eur (4 pav.).

4 pav. Atidėjinių poreikio ir sukaupytų atidėjinių pokytis pagal metus, mln. Eur

2018 m. birželio 30 d. Bendrovės sukaupti atidėjiniai garantiniams įsipareigojimams vykdyti padengė prisiimtą riziką pagal garantijas ir sudarė 110 proc. 2018 m. birželio 30 d. įvykdytų garantinių įsipareigojimų santykis su visomis išduotomis garantijomis, t. y. blogų garantijų dalis, sudarė 1,2 proc. nuo visų per veiklos laikotarpį suteiktų garantijų, o nuo ūkio subjektams suteiktų garantijų (be Agentūros) – 2,6 proc. (5 pav.).

5 pav. Įvykdytų garantinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų santykis, proc.

Per 2018 m. I-mą pusmetį Bendrovė įvykdė 10 garantinių įsipareigojimų ir kredito įstaigoms išmokėjo 0,6 mln. Eur. Per visą Bendrovės veiklos laikotarpį kredito įstaigoms iš viso išmokėta 10,7 mln. Eur už 189 kredito gavėjų negražintus kreditus.

Bendrovė, siekdama sumažinti savo ir klientų riziką, ieško sprendimų ir galimybių kaip padėti ūkio subjektams, susidūrusiems su mokumo problemomis: bendraujama su kredito įstaigomis, priimami bendri sprendimai dėl kreditavimo sąlygų pakeitimo, pratęsiamas garantijos galiojimo terminas. Per 2018 m. 6 mėnesius 43 kredito gavėjams atidėtas galutinis kredito grąžinimo terminas, pratęsta 5 mln. garantijų. Sunkumus patiriantys kredito gavėjai aplankomi ūkiuose, įmonėse ir kartu ieškoma geriausių sprendimų.

VALSTYBĖS PAGALBOS ADMINISTRAVIMAS

Bendrovė administruoja dalies garantinės įmokos ir dalies kredito įstaigoms sumokėtų palūkanų kompensavimą. Ūkio subjektams per 2018 m. I pusmetį iš žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimo programos lėšų buvo kompensuota 62,1 tūkst. Eur kredito palūkanų bei 164,7 tūkst.

Eur garantinių įmokų. Palūkanų kompensacija pasinaudojo 27 klientai, garantinės įmokos kompensacija – 35 klientai.

PASKOLŲ FONDO ADMINISTRAVIMAS

Bendrovė administruoja finansų inžinerijos priemonę – Paskolų fondą. Kredito įstaigoms 2009-2010 m. buvo paskolinta 66 mln. Eur lėšų, skirtų lengvatinėms paskoloms, kurias panaudojant su ūkio subjektais pasirašytos 475 kredito sutartys už 39 mln. Eur.

2018 m. toliau buvo vykdomas Paskolų fondo administravimas ir Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos teikiama informacija, susijusi su Paskolų fondo įsipareigojimais.

2018-2020 m. planuojama praplėsti Paskolų fondo veiklą ir kurti bei administruoti naujas finansines priemones.

1. Paskolų portfelio garantijos

Pasibaigus Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programai Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 886 „Dėl įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos finansines priemones grąžintų ir grąžintinų lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino lėšų panaudojimo tvarkos aprašą.

Vadovaujantis šiuo nutarimu, Žemės ūkio ministro 2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymais Nr. 3D-577 ir Nr. 3-579 yra patvirtintas finansinių priemonių, finansuojamų iš grąžintų ir grąžintinų lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašas ir Paskolų portfelio garantijų teikimo dėl paskolų apyvartinėms lėšoms papildyti ir (ar) biologiniam turtui įsigyti įgyvendinimo taisyklės.

Vadovaujantis šiais teisės aktais, Bendrovė yra atsakinga už Paskolų portfelio garantijų priemonės valdymą, administravimą ir lėšų apskaitą.

2018 gegužės 30 d. Bendrovė ir Luminor Bank AB pasirašė Paskolų portfelio garantijų priemonės įgyvendinimo sutartį pagal kurią ūkio subjektams, užsiimantiems pirmine gamyba bei pripažintoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), palankesniais sąlygomis bus teikiamos paskolos apyvartinėms lėšoms papildyti ar biologiniam turtui įsigyti. Paskolos bus teikiamos ne ilgesniam nei 36 mėn. laikotarpiui, didžiausia garantuojamos paskolos suma ūkio subjektams, užsiimantiems pirmine gamyba – iki 50.000 EUR, pripažintoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms – iki 300.000 Eur. Planuojama, kad iki 2021 m. tokių paskolų suma sieks 25 mln. Eur.

2. Pajamų stabilizavimo priemonė

Žemės ūkio sektoriaus gamybos potencialas nuo nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių nukenčia labiau nei kiti sektoriai. Siekiant padėti išlaikyti ūkių pajamas, perspektyvumą ir

konkurencingumą ištikus tokioms nelaimėms arba įvykiams, Žemės ūkio ministerija svarsto galimybę įgyvendinti rizikos valdymo priemonės.

Viena iš rizikos valdymo priemonių yra pajamų stabilizavimo priemonė. Ūkininkams būtų padedama įveikti dažniausiai jiems gresiančią riziką. Ta priemonė atitinkamai turėtų padėti ūkininkams padengti pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokas, steigti tarpusavio pagalbos fondus ir padėti iš tokių fondų ūkininkams, patyrusiems nuostolių dėl nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų ar augalų ligų protrūkio, kenksmingų organizmų antpuolio arba su aplinka susijusių įvykių, mokamas kompensacijas. Ji taip pat turėtų apimti pajamų stabilizavimo priemonę, kuri būtų ūkininkų, patiriančių didelį pajamų sumažėjimą, tarpusavio pagalbos fondas. Žemės ūkio ministerija svarsto galimybę pavesti Bendrovei valdyti bei administruoti kuriamą Tarpusavio pagalbos fondą.

INFORMACIJOS APIE BENDROVĖS VEIKLĄ SKLAIDA

Bendrovė palaiko glaudžius dalykinius ryšius su bankais, kredito unijomis, žemdirbių organizacijomis. Vykdydama informacijos sklaidą apie teikiamas paslaugas ir naujoves, Bendrovė 2018 m. I ketv. kartu Rato kredito unijos darbuotojais aptarė garantijų teikimo sąlygas, palūkanų kompensavimo klausimus, atsakė į unijos specialistų klausimus. Taip pat prarasti mokymai Lietuvos centrinės kredito unijos, vienijančios 50 Lietuvoje veikiančių kredito unijų, darbuotojams. Bendrovės teikiamos paslaugos pristatytos Nacionalinės akvakultūros ir žuvų produktų gamintojų asociacijos konferencijoje. II ketvirtį kartu SEB banko Panevėžio, Biržų, Kėdainių, Utenos ir Ukmergės specialistais aptartos garantijų teikimo sąlygos, pristatytos palūkanų kompensavimo galimybės. Su Žemės ūkio rūmais pasirašyta bendradarbiavimo sutartis dėl informacijos apie Bendrovės veiklą talpinimo jų internetinėje svetainėje bei įvairiuose renginiuose. Taip pat užmegzti bendradarbiavimo ryšiai su Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija ir Lietuvos miško savininkų asociacija dėl informacijos sklaidos. Informacija apie Bendrovės teikiamas paslaugas ir naujienas jau patalpinta visų aukščiau minėtų organizacijų tinklapiuose.

Žemės ūkio ministerijos viešųjų ryšių skyriui bei kitoms žiniasklaidos priemonėms teikiama informacija apie suteiktas garantijas ir pakeitimus Bendrovės veikloje. Bendrovės internetiniame tinklalapyje atnaujinama informacija apie teikiamas paslaugas, suteiktas garantijas, organizuojamus seminarus bei kitus renginius.

L. e. direktoriaus pareigas

Romalda Globienė

VALSTYBĖS GARANTIJŲ LIMITO PANAUDOJIMAS

2018.06.30

Kredito įstaiga	Suteiktos garantijos už finansų įstaigų išduotus kreditus/lizingo paslaugas			Kreditų/lizingo ir garantijų likutis		
	Skaičius	Kreditų suma, mln. €	Garantijų suma, mln. €	Skaičius	Kreditų suma, mln. €	Garantijų suma, mln. €
Citadele bankas	360	48,25	33,73	47	2,78	1,52
Danske bankas	10	6,31	2,79	1	0,23	0,05
Kredito unijos	577	68,44	48,81	362	34,49	25,24
Kredyt Bank	5	54,72	54,72	0	0,00	0,00
Luminor bankas	1367	417,05	333,69	147	51,16	42,01
Medicinos bankas	498	39,60	23,74	168	9,00	5,18
SEB bankas	764	281,94	238,05	53	45,69	41,93
Snoras	223	45,15	28,13	18	6,88	3,64
Swedbank	815	69,82	42,87	55	7,46	4,11
Šiaulių bankas	520	92,18	59,45	171	23,69	15,82
UniCredit	7	2,29	1,59	1	0,10	0,06
Ūkio bankas	145	9,91	6,84	2	0,02	0,01
Iš viso	5291	1.135,67	874,42	1025	181,52	139,59
Garantiniai įsipareigojimai, mln. €	139,59					
Garantijų limitas 2018 m., mln. €	190,60					
Nepanaudotas garantijų limitas, mln. €	51,01					